

sosyalist GENÇLİK

Sahibi: Baykal GÜRSOY/Sorumlu Müdür: Ayşe SATIŞ/Yönetim Yeri: Ahmet Şuayip Sok. No: 33/1 Vezneciler/İSTANBUL/6 aylık abone: 15 T.L./1 Yıllık abone: 25 TL./15 günde bir çıkar. Son baskı tarihi: 20/3/1975/Dizgi, baskı: Murat Matbaacılık Koll. Şti./Cağaloğlu/İSTANBUL/Sayı: 5/Fiatı: 150 Kuruş

GENÇLİK, ÖĞRENCİ GENÇLİK VE DAHA DA ÇOK İŞÇİ GENÇLİK MÜCADELENİN SONUCUNA KARAR VERECEKTİR
— LENİN —

Ortaokullar, liseler, ilköğretmenler, sanat ve meslek enstitüleri!

DEMOKRATİK HAKLARIMIZI ALINCAYA KADAR İLERİ

Sanat enstitülerinde boykot

Geçtiğimiz günlerde meslekki lise okulları öğrencileri, en tabi demokratik haklarını almak üzere yoğun bir direnişin içine girdiler. 10 Mart'ta Gültepe Sanat Enstitüsünde başlayan dersleri bırakma, 11 Martta Maçka Sanat'ın da boykota katılmasıyla İstanbul çapında yaygınlık kazanmaya başlamıştır. Aldığımız bilgilere göre şimdilik 11'e varan boykottaki okul sayısının daha da artması beklenmektedir. Hatta bazı liselilerin dahi sanat okullarındaki hak arama mücadelelerini desteklemek üzere sempati boykotuna geçmeleri söz konusu edilmektedir.

Maçka Sanat ve Gültepe Sanatta boykotun başlamaması için yoğun emniyet tedbirleri alınarak toplum polisleri ve panzerler boykotçu öğrencilerin üzerine gönderilmiştir. Bütün engellemelere rağmen, öğrenciler tam bir dayanışma içinde, beraberliklerini bozmadan boykotu başlatabilmişlerdir.

Boykota giden öğrenciler isteklerini kısaca şöyle özetlemişlerdir:

1) Geçen seneden beri Akademiye giriş oranlarının % 20 ye düşmesi. Ve bunun neticesi çoğu öğrencilerin açıkta kalması. Öğrencilerin derhal bu uygulamanın kaldırılmasını, Akademilere giriş oranlarının yükseltilmesini istemişlerdir.

2) Geçen sene konulan ahlak dersinin yerine coğrafya, yurttaşlık, tarih gibi okutulmayan derslerin konulması.

3) Liselerle, Sanat Entitüleri arasındaki ders farklarının aleyhlerine olduğunu, bunun için de yüksek okula girme olanaklarının kaldırıldığını, söylemişlerdir.

4) Sabah ve öğleden sonra devam eden öğrencilerin dörder saatlik atelye çalışmalarından sonra üretilen malların satıldığını, paralarının da çar çur edildiğini belirtmişlerdir.

3-4 gün önce gelen yeni yönetmeliğe de değinen öğrenciler yönetmelikle beraber bir sürü sakıncaların da geldiğini söylemişlerdir. Yönetmelik maddelerinin; öğrencilerin maddi şartları gözönünde bulundurulmadan kafadan hazırlanmış olduğunu belirtmişlerdir. Hükümetin *eğitim sistemindeki* aksaklıklara çözüm yolu getireceğine, yeni yönetmelikle çıkmaza daha da çok girileceğini açıklamışlardır. Ve burada, bütünleme sınavlarına bir aylık kurslarla hazırlanılacağını açıklayan maddeyi örnek göstermişlerdir.

Ayrıca Gültepe Sanat Okulu öğrencileri boykot sırasında isteklerine karşılık okul müdürünün «siz fakir çocuklarısınız, sizin okuyacağınız okul buraya kadardır» sözlerinin ne anlama geldiğini çok iyi anladıklarını söylemişlerdir.

Boykot halkımızın mücadelesinin parçasıdır

Meslek liseleri öğrencilerinin verdiği mücadele emekçi halkımızın verdiği mücadelenin bir parçasıdır. Bu böyledir, çünkü, bozuk eğitim sistemi, bozuk düzenin bir parçasıdır. Türkiye'de işsizlik, pahalılık ve zulümü yaratan emperyalizm ve yerli ortaklarıdır. Onların kendi kârları ve çıkarları doğrultusunda yapamıyacakları hiç bir şey yoktur. İşsizliğin, pahalılığın sömürünün ve zulmün nedeni onlar ve onların düzeni olan çürüyen, çançekişen tekelci kapitalizmdir. *Bu nedenle, bu* günkünden daha fazla üniversite yapsak, üniversitelerle gerçek çözüm gelmiyecektir. Gerçek çözüm, bozuk düzenin sonuyla elde edilecektir. Yüksek okul mezunlarının durumlarına baktığımızda, bunun böyle olduğunu görüyoruz. Büyük bir kısmı meslekleriyle ilgisi ol*mayan yerlerde, önceden* öğrendiklerini de unutarak yaşamlarını sürdürmeye çalışırlarken, bir kısmı hiç iş bulamıyor, bir kısmı ise yabancı ülkelerin kapitalistlerine kâr kazandırmak için göç ediyor. Bunları gözönünde tutarak, bir yandan bugünkü güncel demokratik ve akademik so*runlarımız için mücadele eder*ken, bir yandan da bu düzenin dönen çarklarını iyi bilmemiz ve bunu değiştirmek için sos-

(Devamı sayfa 7 de)

Çıraklar, kalfalar, genç işçiler! TEK KURTULUŞ YOLUNUZ SOSYALIZIM'dir

Bugün ülkemizde yüzbinlerce, hatta milyona yakın gencecik gelişme çağında olan atölye denilen izbelerde sömürünün, zulmün, vahşetin en dehşetlisine maruz bırakılan çocuklar ve genç işçiler çile doldurmaktadır.

Genç işçiler ve çıraklar kısa zamanda öğrenilebilecek bir sanatı, öğrenecek diye, gelişme çağlarının en paha biçilmez dönemlerini, yani yıllarını, atölye denen mengenelerde geçirmek zorunda bırakılmaktadırlar.

Taze canların hayatı pahasına onüçünde, ondördünde, onbeşinde... gencecik vücutlar üzerine baskının ve sömürünün en ilkelini uygulayarak saltanatlarını sürdürmeye çalışan bu kan emicilere karşı mücadele etmek demokratlardan sosyalistlere kadar herkesin görevidir.

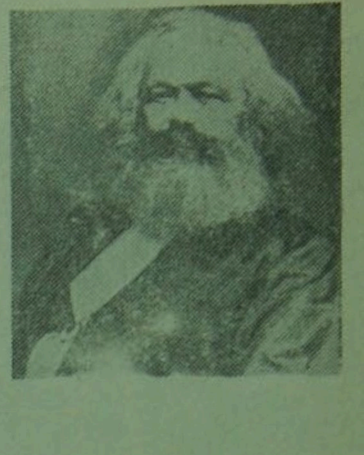
Önce şunu belirtelim ki, her ne kadar büyük işletmelerde çalışan çıraklar ve genç işçiler sorunu varsa da, bugün genç işçiler açısından kendini savsaklanmaz bir şekilde dayatan atölyelerdeki genç işçiler ve çırakların durumudur.

Sömürü düzeninin zorunlu sonucu olarak işsizlik ve bilhassa vasıfsız işçilerin içinde yatan iş bulamama korkusu, genç işçi ve çırakların ailelerini «evladımız sanatsız kalmasın» düşüncesi sonucu

(Devamı sayfa 7 de)

İşçi sınıfının ideolojisi bilimsel sosyalizmin (Marxizm) kurucusu K. Marx'ı bundan 92 yıl önce, 14 Mart 1883'de kaybettik. Bütün hayatını proleterya sosyalizmi için feda eden Marx(ın hatırasını Sosyalist Gençlik olarak saygıyla anıyoruz.

KARL MARX

Marks kendi adıyla anılan Marksizmin kurucusudur. Maksizm üç tamamlayıcı parçadan meydana gelir. Bu parçalar; Marksist felsefe ve sosyoloji, Marksist ekonomi politik ve Sosyalizmdir.

Marks, Klasik alman felsefesini eleştirerek, diyalektik materyalist dünya görüşünü, İngiliz bujuva ekonomi politiğini eleştirerek Marksist ekonomi politik bilimini ve ütopik fransız sosyalizmini de eleştirerek bilimsel sosyalizmin temellerini atmıştır.

Marks, insanlık tarihinin bütün işleyiş kanunlarını açıkça ortaya sermiş, kapitalist toplum içinde işçi sınıfının tarihi görevini, kapitalizmden sonra sosyalizmin kaçınılmazlığını bilimsel bir tarzda belirtmiştir. Marksizm, zincirlerinden başka kaybedecek hiç bir şeyi olmayan ve bu yüzden toplumun en devrimci sınıfı olan işçi sınıfının, kendi kurtuluşunun sağlayabilmesinin siyasi iktidar mücadelesinden geçtiğini açıkça belirtir.

Devrim kitlelerin eseridir. Devrimci fikirleri devrimci sınıflar tarafından kavranılırsa maddi güç olur. Bu yüzden sosyalistlerin tarihi görevi işçi sınıfına bilinç götürmek, onun kendisi için sınıf olmasını sağlayabilmektir.

Marksizm bir teori olduğu kadar bir eylem klavuzudur da, Objektivistlerin aksine Marksist Materyalizm tarihi oluşumların zorunluluğunu belirtmekle kalmaz, toplumu daha ileriye götürmek için toplumsal devrimin teori ve taktik eylem yöntemlerini de öğretir.

KISACA HAYATI

Marks 1818 5 Mayısı'nda Prusya'nın Trier kasabasında dünyaya gelmiştir. 1832-1836 yılları arasında Trier Gimnazyumunda 1836-1842 yıllarında Bon ve Berlin üniversitelerinde okudu, Esas branşı hukuk olan genç Marks, üniversite yılları içinde felsefe ve tarihe derin merak salmıştı.

Marksın doğduğu kasaba Trier, Kapitalizmin geliştiği ve proletaryanın bulunduğu bir yöre idi. Gimnazyum da ilerici demokrat fikirlere açıktı. Çevresinin ve okulun yapısı, Marks'ın çağına göre ilerici fikirlerle temasa gelmesini, ilerici fikirlere karşı sempati beslemesini sağlayan olgulardandır. Üniversite yılları içersinde Marks, idealist bir Hegelciydi.

1842 yılında Marks Rheinische Zeitung gazetesinin yazı işleri müdürü oldu. Burjuva Radikal sol Hegelci olan bu gazetede, büyük ölçüde toprak ağalarının çıkarlarını savunan, hükümete muhalif yazılar yazdı. Marx yazdığı seri makalelerde demokrasiyi ve kitlelerin ekonomik çıkarlarını kararlı bir şekilde savunuyordu. Gazete için ekonomik muhtevalı yazılar yazması esnasında, ekonomik bilgisinin eksikliğini gördü. Ve bu da onda ekonomiyi öğrenme konusunda, içten derin bir isteğin doğmasına neden oldu.

1843'te Max Paris'e gitti. Ve o yıl Arnold Ruge ile birlikte Deupcsh-Fransözche Janhrbührer gazetesini çıkardılar. Gazete bir sayı çıkabildi. Hegel'in diyalektiği ve Feurebach'ın materyalizmin inceleyen Marx, klasik alman felsefesinin meşru olan yanlarını bilim ve toplum olaylarının verileri ile eleştirerek diyalektik materyalizmi benimsemişti. Tabiat ve toplumu olduğu gibi gören, onları en tutarlı ve doğru bir şekilde açıklayan Marx ile sol hegelci idealist A. Ruge'nin anlaşabilmelerine imkân yoktu.

Paris'teki yıllarında bir yandan işçilerle diğer yandan da ütopik sosyalistlerle ilişki içine giren Marx, Ütopiklerin görüşlerini incelemekte, ve işçi sınıfının çıkarlarını savunmadıkları için eleştirmektedir.

1844 Eylül'ünde Marx ile Engels tanıştılar. «İngiltere'de Emekçi Sınıfların Durumu» adlı eseri ile ilerici çevrelerce tanınan Engels'le Marx kolaylık anlaştılar. Ve aralarında tarihte eşine az raslanacak bir arkadaşlık başladı.

1848 Fransız devriminin bastırılmasından sonra Marx çeşitli ülkelerin hükümetleri tarafından yurt dışına sürülerek tam bir gezgin hayatı yaşadı. Belçika, Köln, tekrar Paris ve nihayet ölünceye kadar yaşadığı Londra'ya gitti. 1849' da Londra'ya yerleşen Marx, Britich Museum'un geniş arşivinden faydalanarak ekonomi politiği incelemeye başladı. Bir yandan da «Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı» ve «Kapital»i yazmaya başladı.

28 Eylül 1864'te Marx Birinci Enternasyonali (uluslararası Emekçiler Birliği'ni) topladı. Birinci enternasyonal büyük ölçüde Marx'ın yüreği ve bilincinin eseridir.

1870 Paris komününün bastırılışı sonucu Avrupa'yı iltica kapladı. Bu yüzden Lahey kongresinden sonra Enternasyonalin merkezi 1872'de New York'a taşındı. Artık tek tek ülkelerde «sosyalist, işçi sınıfının kitle» partileri kurulabiliyordu. 1888'e kadar Marx yoksulluk ve hastalık içinde olmasına rağmen ara vermeksizin, yoğun bir şekilde çalıştı,

MÜCADELESİNİN ANLAMI

Bütün hayatını proletarya için yoğun bir çalışma içinde geçiren Marx için yoksulluk ve sefalet yaşantısının bir parçası idi. Öyle ki, çalışmalarına ara vermemek için, maddi gelir getirecek hiçbir iş yapamıyacak durumdaydı. Ailesinin ve kendinin geçimini Engels'in yardımıyla kıt kanaat sağlayabiliyordu.

Marx herbiri işi sınıfı sosyalistlerinin başucu kitabı olan eserlerini yazmadan evvel binlerce kitabı okumak ve bir kaç dil öğrenmek mecburiyetinde kalmıştı.

Marx hayatı boyunca burjuvazinin her türlü baskı ve engellemelerine yiğitce göğüs germiştir. Burjuvazi onun yaptıklarının kendisi için teşkil ettiği tehlikeyi iyi seziyordu. Burjuvazi insanlık tarihinin şimdiye kadar gördüğü en tutarlı doktrini «çürütemeyince» bilinen gevezelik ve karalamalarını tekrarlamaktan öteye gidemedi.

Küçük burjuva ütopik sosyalistlere, karşı, Marx'ın verdiği mücadelenin tarihi anlamı bizim için çok önemlidir. Bir yandan seçkin bir azınlığın darbe yolu ile «iktidarı alabilecekleri» belirten Blanki'nin tezlerinin yanlışlığını acımasızca eleştiren, Blankistlerin kitlelere olan inançsızlıkları ile alay eden Marx, diğer yandan da işçi sınıfının devrimci niteliğini anlamayan ütopistlerin kapitalizme ne kadar keskin söverse sövsün, özünde kapitalizmi savundukların, isteklerinin gerçek sosyalizmi amaçlamadığını, düzenin çerçevesi içinde küçük burjuvazi için birtakım ekonomik ve siyasi demokratik haklar istedikleri ni Marks, ikinci bir anlama yer vermeyecek şekilde iyice açıklamıştır. Marx ütopiklerin görüşleri ile proleter sosyalizmi arasında ki ayrılıkları en ince noktasına kadar inceleyip derinleştirirken, işçi sınıfı sosyalizminin bağımsız niteliğini alabildiğine sistemleştirmiştir. Ütopistlere karşı verilecek ideolojik mücadelede acımasız olan Marx buna rağmen ütopistlerle ortak inanca dayanan ortak örgütlerin ve ortak çalışmanın olmasını, hiçbir zaman reddetmemiştir. Birinci Enternasyonal bunun en somut örneğidir.

Marksizm sadece tabiat ve toplum olaylarının eleştirisel gözle incelenmesine dayanmaz, Marxızm olayları sadece yorumlamakla kalıp zorunlulukları belirterek, olaylar karşısında taraf tutmayıp eylemsiz kalamaz. Marksist diyalektik materyalizm; olayları sadece açıklamakla yetinmeyip, olayların kendi iradeleri içindeki akışını hızlandırma uğruna mücadele verilmesi gerektiğini kesinlikle belirtir.

Sosyalizm bilimsel bir görüş olduğu için sosyalistler elbetteki bilinçli olmak mecburiyetindedir. Ama tarihin ve içinde yaşanılan toplumun zorunlu kanunlarını bilmek ve sadece o kadarla yetinmek sosyalistlik değil, olsa olsa liberalizmdir.

Marx salon keskini bir entellektüel ve mücadeleden kopuk bir kalemşör değildi. O sadece sosyalizm için yazdı, sosyalizm için yaşadı.

F. Engels'in Marx'ın Mezarı Başında Yaptığı Konuşma

14 Martta, öğleden sonra üçe çeyrek kala, yaşayan düşünürlerin en büyüğü artık düşünmez oldu. Ancak iki dakika için yalnız bırakılmıştı ki, döndüğümüzde onu koltuğunda sessizte, ama ebediyyen, uykuya dalmış bulduk.

Bu insanın ölümüyle hem Avrupa ve Amerika'nın militan proletaryası hem de tarih bilimi ölçülmez bir kayba uğramıştır. Bu büyük ruhun göçü şünün bıraktığı boşluk kendini kısa zamanda hissetirecektir.

Nasıl Darwin organik tabiatın gelişme kanununu bulduysa Marx da insanlık tarihinin gelişme kanununu o güne kadar bir ideoloji örtüsü altına gizlenmiş olan şu basit gerçeği bulmuştur. İnsanlar, politika, bilim, sanat, din vb, ile uğraşmadan önce yemeli içmeli, konut ve giyim ihtiyaç bundan ötürü de hayatın maddi şartlarının üretimi, ve dolayısıyle belirli bir halk tarafından, belirli bir devirde ulaşılan gelişme düzeyi temeli üzerinde, söz konusu halkın devlet kurumları, sanatı ve hatta din konusundaki görüşleri yükselmiştir. Dolayısıyla, o ana kadar yapılagelenin tam tersine, bunların bu temel üzerinde açıklanmaları gerekir.

Ama iş bununla da bitmiyor. Marx, günümüzün kapitalist üretim tarzına ve bu üretim tarzının yarattığı burjuva toplumuna hükmeden özel hareket kanununu da buldu. Artı değerin keşfi, çözümü yolunda hem burjuva iktisatçılarının hem de sosyalist eleştiricilerin önceki bütün araştırmalarının karanlıkta aradığı bu problemi ansızın aydınlığa kavuşturdu.

Böyle iki keşif, bir ömre yeterdi. Hatta değil iki, hayatında böylesine bir keşif bile yapmış olan kişi bahtiyardır. Ama Marx çalıştığı her alanda ve hiç birinde sathi olmaksızın, pek çok alanda çalışmıştır. hatta matematikte bile, bağımsız keşiflerde bulunmuştur.

İşte böyle bir bilim adamıydı, Marx. Oysa bu, onun kişiliğinin yarısı bile değildi. Marx için bilim, tarih içinde dinamik, devrimci bir güçtü. Teorik alandaki bir keşfi, pratik uygulamasının ne olacağını kestirmenin belki henüz tamamen imkansız olduğu zaman da bile neş'eyle karşılardı. Ama sanayide ve genel olarak tarihi gelişmede ani devrimci değişiklikler getiren bir keşif karşısında düşdüğü sevinç, bambaşka olurdu. Örneğin, elektrikteki keşiflerin gelişmesini ve son zamanlarda, Marcel Debrez'ninkileri yakından izliyordu.

Çünkü Marx herşeyden önce bir devrimciydi. Hayattaki gerçek görevi, şu veya bu şekilde, kapitalist toplumun ve yarattığı devlet kurumlarının yıkılmasına katkıda bulunmak; durumu ve ihtiyaçları konusunda, kurtuluşun şartları konusunda ilk bilincini yine kendisinin verdiği modern proletaryanın kurtuluşu için mücadele etmekte. Mücadele idi onun ortamı. Ve çok az kimsenin benzerini verebileceği bir tutku, inat ve başarıyla döğüştü. İlk Rheinische Zeitung'daki (1842), Paris Vorwarts'ındaki (1844), Deutsche Brüsseler Zeitung'daki (1848-49), New York Tribune'deki (1352-61) çalışmaları; ve bunlara ek olarak bir yığın mücadele broşürü; Paris, Brüksel ve Londra'daki örgütlerdeki çalışmaları; ve nihayet, hepsinin üstünde, büyük Enternasyonal İşçi Teşkilatının kuruluşu- bu, kurucusunun hayatında başka hiç bir şey yapmamış olsa bile gerçekten haklı olarak gurur duyabileceği bir başarıydı.

Ve bütün bunların sonucu olarak, Marx zamanının en nefret edilen ve en çok hakarete uğrayan şahsiyetiydi. Gerek mutlakiyetçi ve gerekse cumhuriyetçi hükümetler ona iftiralar yağdırmakta birbirleriyle yarış ettiler. O, bütün bunları, bir örümcek ağı gibi eliyle kenara iteledi ve ancak kesinlikle mecbur kalınca cevap vererek, görmezlikten geldi. Ve Sibirya madenlerinden Kaliforniya'ya kadar Avrupa'nın ve Amerika'nın her yerinde milyonlarca devrimci militan arkadaş tarafından sevilerek, sayılarak ve yası tutularak öldü. Ve cesaretle diyebilirim ki, pek çok rakibi olduğu halde bir tek kişisel düşmanı bile yoktu.

Adı da eseri de çağlar boyunca yaşayacaktır.

Engels tarafından Londra'da Highgata Mezarlığında 17 Mart 1883'de İngilizce olarak yapılan konuşma.

DÜNYA GENÇLİĞİNDEN

Portekiz'de yıkılan Faşizm ve GENÇLIK

Aşağıdaki yazı «WORLD YOUTH» adlı gençlik dergisinden alınmıştır. Yazı, Portekiz gençliğinin faşizm dönemindeki çalışmalarından bahsettiği için ve Portekiz, Sosyalist gençliğinin ülkelerindeki mücadele yollarını nasıl belirledikleri açısından oldukça önemlidir. Ancak yazıda da görüleceği gibi, gençliğin işçi sınıfı partisinin öncülüğünde yaptıkları mücadeleyle nasıl başarı elde edilebileceğini somut olarak vurgulandığından, yalnız ve yalnız Partinin öncülüğü ile toplumun bütün kesimleri ve kurumları arasında yapılacak çalışmanın başarıya ulaşabileceğini somutladığından yazı, daha da bir önem kazanmaktadır.

Portekiz'de iflas eden 48 yıllık Salazar faşizmi döneminde 8 yıl son derece güç koşullar altında gizli çalışma yürüten Zita Seabra adlı genç bir devrimci kızla yapılan ropörtaj.

Soru: Faşist diktatörlüğe karşı ve onun devrilmesi için Portekiz demokratik gençliğinin rolü ne olmuştur?

Zıta Sebra: Bizim ülkemizde gençliğin ve öğrencilerin zengin demokratik gelenekleri ve anti faşist kavgada kayda geçmiş mücadeleleri vardır. Devrimci gençlik ve öğrenciler faşist baskı ve diktötürlüğe karşı daima en ön safta yer almışlardır. Demokratik hak ve siyasal mücadeleleri sık sık ve kapsamlı olmuştur. Yakın zamanların somut örnekleri arasında Lizbon Mühendislik öğrencilerinin 8 aylık boykotu ve geçen şubatın, Portekiz sömürgelerindeki kurtuluş hareketleriyle dayanışma boykotu sayılabilir.

İşçi gençlik arasındaki siyasi çalışma daima öğrenciler arasındakinden daha güç olmuştur. Çünkü onlar 20 yaşında askere alınır ve 4 sene askerlik yaparlar. Bu genç işçileri örgütleyebilmek için bir engeldi. Fakat aynı zamanda ordunun genç kademelerinde siyasal çalışma olanağı ortaya çıkıyordu. Bununla birlikte genç işçiler halkın anti faşist mücadelesinde önemli bir rol oynadılar. Fabrikalarda, sendikalarda yerel komisyonlarda ve yerel kuruluşlarda anti faşist mücadeleyi sürdürdüler. Yüzlerce ve binlerce genç, PIDE-DGS (faşizmin gizli polisi) tarafından tutuklandı ve işkence gördü. PIDE-DGS, gençlik ve tüm demokratik ve ilerici kuruluşlar üzerine tam bir baskı sürdürdü. Gençliği baskı altında tutmak için polisin özel bir gücü ve ve özel yasalar vardı. Portekiz gençliği hiçbir fedakarlıktan sakınmaksızın faşist dikta rejimine ve bütün bu baskılara karşı bilinçli bir mücadele verdi. Ben kendi payıma pek çok kavgadaşımızın saflardan kaybolduğuna gizlilik yıllarında tanık oldum. Bu gençler polis tarafından tutuklanıyor ve bizim tabirimizle «bir militanın en kapsamlı deneyi» olan işkencele tabi tutuluyordu. Bizim onlara daima tam bir güvenimiz olmuştur. En barbar işkenceler bile onları hedeflerinden döndüremedi. Kavgadaşlarına ihanet etmediler ve onların çoğu büyük cezalara çarptırıldı. Hapishanedekiler 25 nisan 1974'te bırakıldılar.

Soru: Portekiz demokratik gençliği, nefret edilen diktatörlüğün devrilişini nasıl haber aldı?

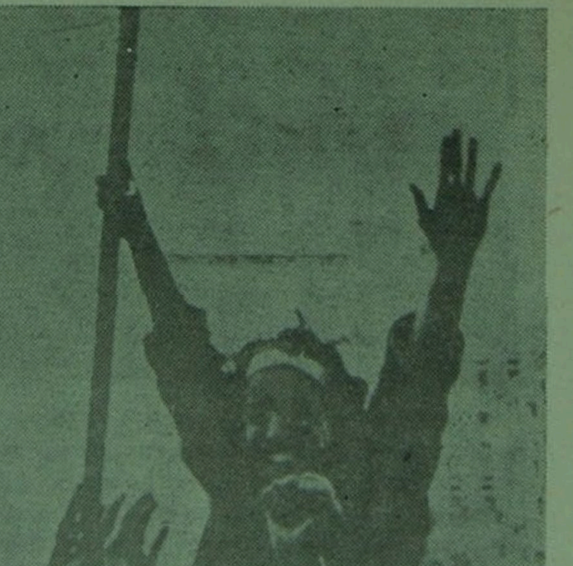
Zıta Seabra: Gençliğimiz, halkımızın geçmişteki tüm mücadelelerinde olduğu gibi faşist diktatörlüğün devrilmesi mücadelesinde de aktif görev almıştır. 25 nisanda Lizbon ve diğer kentlerde silahlı kuvvetler hareketi görüldüğünde gençlik kitleleri bu harekete katıldılar ve böylelikle hareket halkla birlikte yürüdü.

Gençlik, askerlerin PIDE-DGS merkezlerine yaptığı taaruzda olduğu gibi diğer faşist kuruluşlara ve siyasi tutukluların özgürlük beklediği tutukevine karşı girişilen harekatta da aktif rol oynadı. Faşistleri ve faşist yönetimin yardakçılarını bu kurumlardan kovdu.

Bütün bunlar demektir ki gençlik yalnız faşist diktatörlüğün devrilmesinde değil ülkenin demokratikleştirilmesinde de en ön saftaydılar.

Soru: Gençliğin 25 Nisanla başlayan demokratikleşme sürecindeki rolü nedir?

ZITA SEABRA: Gençlik ülke nüfusunun önemli bir kesimini oluşturur. Bugün tüm Portekizli yurtseverlerin esas hedefi, halk tarafından seçilmiş bir hükümet kurulana kadar demokratik özgürlüklerin güçlendirilmesi ve ülkenin anayasal bir meclis toplamaması yolunda ilerlemesidir; Gençliğimiz bu faaliyetlere bilinçli olarak katılmıştır ve bilinçle asıl hedefe somut adımlar atmaktır. Fakat, elbette gençliğin her kesimin kendi özel talepleri vardır. Bizim gençliğimiz, Portekiz devrimci gençliği, ülke yaşamı ve kurumları demokratikleşirken özel ve başlıca bir görev olarak kendisini kamu eğitiminin demokratikleşmesi, eğitim reformu, eğitimin faşistlerin ve büyük tekellerin yerine halkın geniş çoğunluğunu çıkarlarına hizmet etmesi gibi hedeflere hazırlamıştır. Devrimci gençlik bu geniş çaplı çalışmayı demokratik düşünceli profesör ve öğretmenlerin yardımıyla yürütmektedir. Bunun yanı sıra devrimci gençlik bir politik kampanya yürütmekte ve sömürgeler meselesinde politik çözüm ortamını yaygınlaştırmaktır. Bu utanç yerici savaşın bir defa da ve tümüyle son bulması gerekmektedir.

Soru: 25 Nisan dönüm noktasından sonra Portekiz gençlik kuruluşlarının başlıca görevleri nelerdir? Genç işçilerin kitle hareketleri nasıl gelişmektedir?

Zıta Seabra: Herşeyden önce yeni metodlarla çalışmalıyız. 25 Nisana kadar bütün ilerici kuruluşlar gizlilik içinde ve ortama uygun özel yöntemlerle çalışmak durumundaydı. Bugünlerde kitleler arasındaki geniş çaplı çalışmaya ağırlık vermeliydi. Portekiz işçi gençliğinin hareketi diktatörlük yollarında yarı gizli olarak sürdürülmüştür. Faşist diktatörlüğün devrilmesiyle bu hareket büyük boyutlara ulaşmaktadır. Ülkenin her yerinde merkezler kurulmuştur. Biz, işçi gençliğin ilk mitingini yaptık bile. Bu hareket ülke çapında genci harekete geçirdi. Portekiz halkının özlemleri dile geldi ve işçi gençliğin özgül talepleri ortaya kondu. Genç işçilerin hareketi tüm ülkede mümkün olan en geniş anti faşist cepheyi kurmaya yöneliktir. Bu hedefler ülkenin heryerinden gelen delegelerin katıldığı mayıs ortasındaki genç işçilerin mitinginde dile geldi. Öğreci gençliğe gelince onlar yarı-gizli çalışma yöntemlerinde çok başarılıydı. Ülkenin her yerinde kurulan öğrenci derneklerinin tümünü baskı altında tutabilmeye faşist rejimin gücü yetişmiyordu. Bizim şimdiki görevimiz de bu çok çeşitli dernekler bir ulusal federasyon halinde birleştirebilmektir.

Gençlik sömürge meselesinin çözümü içinde geniş çaplı bir çalışma yürütmektedir. Gine-Bissaou Frelimo temsilcileriyle görüşmelerin başladığı bir gerçektir. Açıktır ki hükümetimiz bu halkların bağımsızlığını tanımalıdır. Bununla beraber bu hedefin aksi görüşünde olan sağ kanat ve tutucu güçler vardır. Gençlik sömürgeler meselesi konusunda halk yığınlarını aydınlatmakta ve bu meseleyi ülke sathında yağın hale getirecek baskı unsuru yaratmaktadır.

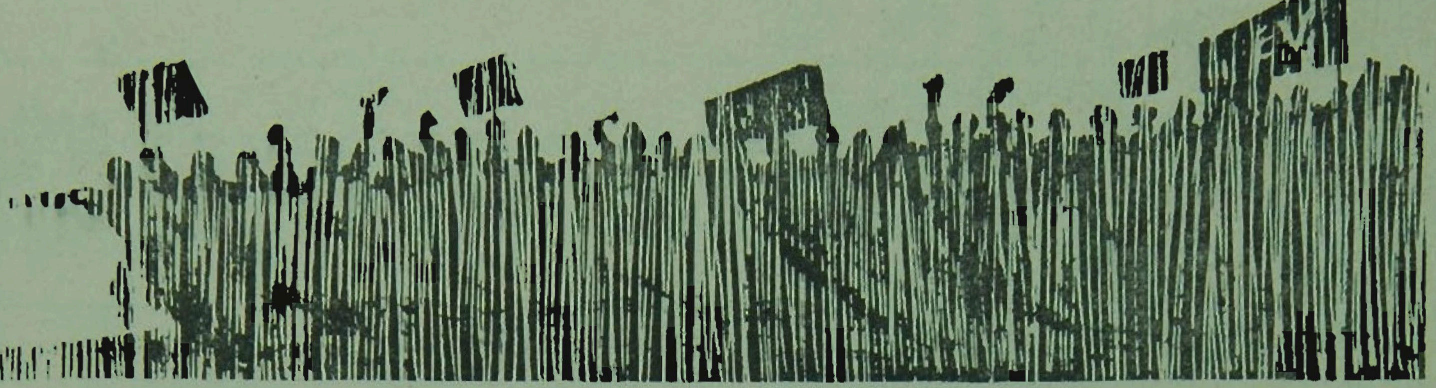
Soru: Sağa dönüş için gerçek bir tehlike varmıdır? İçteki ve dıştaki gerçi güçler ülke yaşamının demokratikleşmesi karşısında ve ekonomik problemlerin çözümlenmesi karşısında nasıl bir tavır takınmaktadır? Hedeflerine ulaşmak için hangi yöntemlere baş vurmaktadır?

Zıta Seabra: Evet faşizmin geri dönüşü için gerçek bir tehlike vardır. Faşist diktatörlük devrilmiştir. Ancak faşistler aramızdadır. Portekiz de durum son derece karmaşıktır. Bildiğiniz gibi bir koalisyon hükümetimiz vardır. Bu koalisyon bir çok partinin katılmasıyla kurulmuştur. Fakat gericiler, halkın ve gençliğin demokratik kazançlarına göz dikmişlerdir. Bunların ekonomik yaşam ve üretimde de kazanılmasından korkmaktadırlar. Ekonomik bir kaos ortamı yaratma çabası içindedirler. Bu kaos ve anarşi ortamı içinde karşı devrimin uygun şartlarını yaratma çabası içindedirler. Direkt pravokasyonlar için bile beklememektedirler. Örneğin bazı bölgelerde ürünler yakılmıştır. Bir öğrenci derneği faşistler tarafından işgal edilmiştir. Faşist İçteki gericiler daha aktif olmaya başlamışlardır. Faşistlerin yoluna demir parmaklık örmek için bizimde güçlü bir silahımız vardır. Ülkenin demokratikleşmesinden yana olan güçler arasındaki birliği giderek genişletmek ve giderek güçlendirmek.

Diğer bir gerçek tehlike büyük burjuvazinin tavrıdır. Onlar demokratikleşme yolunu tıkamak için ellerinden geleni yapmakta ve demokratik cepheyi bölmeye çalışmaktadırlar. Enflasyonu hızlandırmakta ve orta sınıfın huzursuz olması, işçilerin grevlerle ekonomik kaosa hizmet etmesi böylelikle geçici hükümetle karşı karşıya gelmesine çalışmaktadırlar. Uluslararası gericilik ülkenin ekonomik yaşamı için turizmin önemini bildiğinden bu yolu tıkamaya çalışmaktadır. Portekiz'in batılı turistler için hastalıklarla dolu olduğu kampanyası sürdürülmektedir. Salgın hastalıklardan, kişi güvenliğinin olmadığından dem vurulmaktadır. Fransa'daki PIDE-DGS ajanları işçilerimiz arasında faaliyet göstermekte ve «biriktirdiklerimizin başına ne geleceği belli değil, göndermeyin» demektedirler.

SORU: Sonuç olarak okuyucularımıza demokratik gençliğin sizinle ve sizin mücadelenizle dayanışması hakkında bir kaç şey söyleyebilirmisiniz?

Zıta Seabre: Dünya demokratik ve ilerici gençliği kavgamız için önemli bir dayanaktır. Onların değerli katkıları faşizmi tecrit etmiştir. Şimdi bu desteğe her zamankinden daha gereksinme duymaktayım. Onlar kendi halklarını da bizim mücadelemiz hakkında bilgili kılmalıdırlar, Faşizm ve emperyalizmin yalanlarının etkisini kırmalıdırlar.

Bütün dünya işçi sınıfı Paris komünün 74. yılını anıyor. Paris'te 1871 de ilân edilen komünden bugüne 104 yıl geçmiştir. O yıllardan bu yıla kadar geçen zaman içinde işçi sınıfı çok şeyler öğrenecek dünyada güçlü ve zaptedilmez kaleler ele geçirerek, sosyalizmin kuruluşunu kan ve ateşle gerçekleştirdi. Ve proletarya bugün halen ele geçirilmemiş yerlerin ele geçirilmesi uğrunda, gene aynı şekilde şanlı ve yüce bir savaş vermektedir. Ve bu yüce savaş bugün Paris işçilerinin yaktığı meşalenin ruhu içinde yükselmekte, daha da yükselmekte, zaferler yolunda şaşmaz ve sapmaz bir şekilde durmamaksızın ilerlemektedir.

Yeni bir dünyanın, yani sosyalizmin kurucusu olan işçi sınıfı, yiğitliğini mücadele azmini ve asıl önemlisi, yeni dünyanın toplumsal ilk biçimlenişini, gelecek kuşaklara ilham (devrimci ateş) ve armağan (iktidar biçimi) olarak ilk defa olarak Paris Komününde gerçekleştirdi.

Paris Komünü nedir? Paris Komünü dünyada ilk defa olarak işçi sınıfının iktidarı ele geçirerek, toplumu yönetebileceğinin ilk ispatı ve deneyidir. Komün, devletin ve devlet organlarının toplumun efendisi durumundan toplumun hizmetçisi durumuna geçirilebilineceğinin ispatı ve deneyidir. Kelime anlamı bucak olan Komün, en alt yönetim organlarından başlayarak en üst yönetim organlarına kadar bütün devlet yönetiminin işçilerin ve emekçilerin tarafından seçilerek işçi temsilcileri meclisinin oluşturulmasıdır, seçenler seçilenleri istedikleri zamanda azletme yetkisine sahip burjuva toplumunda görülmeyen demokratik bir yönetimdi.

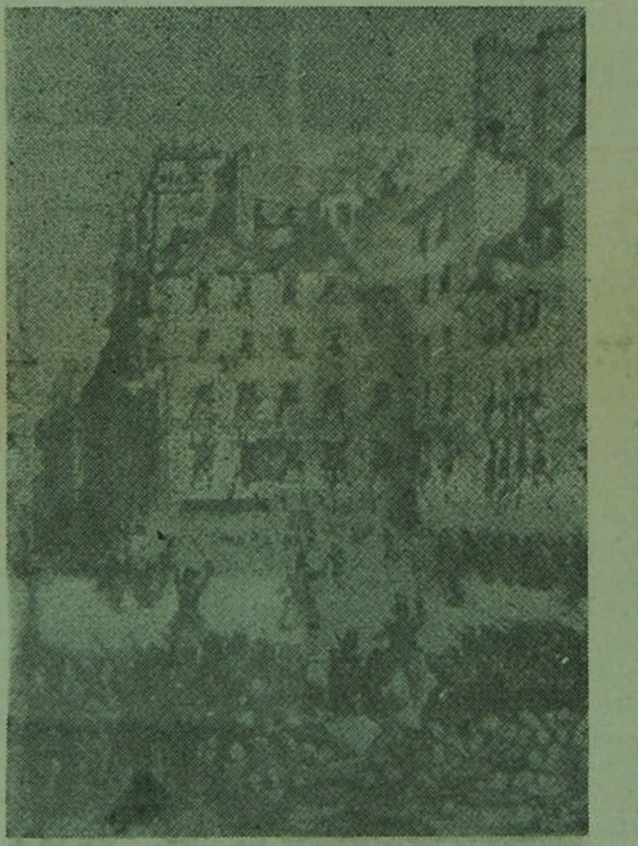
KOMÜN NASIL DOĞDU, NASIL GELİŞTİ VE NASIL BİTTİ:

1871 öncesi Fransa ve Avrupa: Ondokuzuncu yüzyılın ilkyarılarında makinalaşmanın başlaması, keşiflerin ilerlemesi, sanayide büyük gelişmelere ve atılımlara yol açtı. Kapitalizm avrupada muazzam bir gelişme kaydetti. Üretimin artması, yeni pazarlara ihtiyaç, büyük kapitalist ülkelerin, (İngiltere, Fransa) sömürgeci bir karektere bürünmelerine yol açtı. Ama sanayinin bunca hızlı gelişmesi, işçi sınıfının hızla artması ve büyük topluluklar halinde belirli merkezlerde yoğunlaşmasını sağladı.

Sanayinin gelişmesi, aşırı üretim, sanayi buhranlarına yol açtı, buhranlar işsizliği, sefaleti ve yoksullaşmayı getirdi. İşçilerin düşük ücretlerle çalıştırılmaları, 14-15 saati bulan işgünü ve herşeyin ötesinde işçilerin örgütsüz olmaları, hiçbir ekonomik ve politik haklarının bulunmayışı, işçi sınıfı için de kapitalizme karşı nefreti geliştirdi. Kısa bir süre sonra işçi sınıfı mücadele içine girerek ekonomik siyasi haklar elde etmek için hızla örgütlendiler. Hareketler bütün Avrupayı sardı ve işçi sınıfı artan bir tempoyla hızla yayılarak örgütlenmeye başladı. Nihayet işçi sınıfı hareketi 1848 de Marks-Engels tarafından yazılan Komünist Manifesto ile gerçek temellerine yani Bilimsel Sosyalizm temellerine oturmaya başladı. Bilimsel Sosyalizm, işçi sınıfı içinde hızla etkin bir hale geldi böylece işçi sınıfı hareketi sosyalizm uğrunda verilen mücadele haline geldi.

İşçi sınıfı mücadelesinin asıl dönüm noktası 1848 devrimi olmuştur. Bu devrim önce Fransa'da patlak vermiş ve kısa zamanda Avrupanın belli başlı ülkelerini (Almanya, Avusturya, Macaristan), ve İtalyayı sardı. Fransadaki devrim işçi sınıfı devrimi niteliğindeydi, diğer ülkelerdekilerse burjuva devrimiydiler ancak her tarafta başı çeken ve kanını akıtan gene işçi sınıfı oldu. Fransa'da, işçi sınıfının başı çektiği hareketin sloganı «emeğin hakkı, emeğin örgütlenmesi» idi. Devrim zafere ulaştı. Cumhuriyet bir sürü zorluklardan sonra kuruldu. Ancak devrim bölünmüştü. Devrimde işçi sınıfının yanısıra Liberal burjuvazide vardı. Sosyalistlerin, liberal demokratlarında bulunduğu hareketin bölünmüş olarak ortaya çıkması doğaldı, zira işçi sınıfı sosyal devrim istiyordu. Kurulan koalisyon hükümeti liberallerden ve sosyalistlerden oluştu. Hükümetteki iki ayrı siyasi görüş kendi yönlerinde siyasi reform yapmaya başladılar. Asalet ünvanları kaldırıldı, basın ve toplanma hürriyeti ile birlikte bütün vatandaşların serbestçe Milli Muhafız Birliğine yazılma hakkı tanındı. Böylece 100.000 işçi Milli Muhafız Birliğine yazılarak Birliği tamamiyle kontrolleri altına aldılar. Paris'in bütün mahallerinde işçi klüpleri kuruldu. Ancak burjuvazi bu durumdan memnun değildi. Hükümetin sağ kanadıyla işbirliği yaparak çeşitli kısıtlamalara yol açtı, İşçiler bu durum karşısında derhal harekete geçtiler. Pariste geniş çaplı kaynaşma başladı. 25 Şubat ta işçiler, hükümetin toplandığı Belediye binasının işgal ederek sosyal Cumhuriyetin sombolü olan kızıl bayrağı çektiler. Hükümet bu durum karşısında «İşçinin varlığını işle teminat altına almayı taahhüt eder... Açıkta kalan bir milyonluk krallık tahsisatını asıl sahibi olan işçilere iade eder» diye bir kararname çıkartmak zorunda kaldı.

Harekette Sosyalist L. Blanc'ın etkinliği de vardı. Kararname çıktığı ertesi gün uygulanmaya başladı ve hükümet Blanc'nin Sosyalist programına uygun milli atölyelerin teşkiline karar verdi. 28 Şubatta işçiler bir kere daha belediye sarayına müdahale ederek kalkınma bakanlığının kurulmasını istedi. Bu sefer hükümet direndi ama işçilerin baskısı karşısında boyun eğmek zorunda kaldı. Ancak

daha sonraki gelişmeler içinde burjuvalar işçilere karşı kesin müdahalede bulunmalarından korkuyorlardı. 16 Nisanda sosyalistler programlarını kabul ettirmek için Belediye sarayına doğru yürüdüler. Ama gelen kalabalık kitle dağıtıldı. 23 Nisanda yapılan seçimlerde sosyalistler seçimi kaybettiler bunun üzerine muazzam bir işçi kitlesi ve silâhlı Milli Muhafız Birliği Meclisin üstüne yürüyerek meclisi işgal edip, parlementoyu feshettiler. Fakat eski hükümet tedbirini almıştı hareket kısa bir zamanda bastırıldı. Meclis sıkıyönetim ilân etti ve general Cavaignac'a tam yetki verdi. Hükümet birlikleri ile işçiler arasında Pariste tam dört gün devam eden sokak savaşı sürdü ve devrim 28 haziranda bastırıldı.

Devrim bastırılmıştı. Cumhuriyet devrimden aldığı büyük yaralarla darbe yedi... Ve nihayet 1851 de Fransa'nın başında Louis Bonaparte'yi görüyoruz. Napoleon Bonaparte'nin yeğeni olan bu adam ordunun ve polisin desteğine sahip dikta heveslisi, komplocu biriydi, bütün amacı başında bulunduğu cumhuriyeti bir darbeyle imparatorluğa çevirerek diktatörlük kurmaktı, Nihayet 2 Aralık 1851 de darbe yapıldı. Darbeyle diktatörlük kuruldu ve parlemento kaldırıldı. Kısa bir süre Napoleon imparatorluğunu ilân edecekti. Yirmi yıl süren bu hükümdarlık 1870 yılına kadar devam etti. Alman orduları ile yapılan Sedan savaşından Fransız orduları başlarında Louis Bonaparte olduğu halde yenilmiş ve imparatorla askerleri Almanlara teslim olmuştu. Bu olay imparatorluğun sonu ve yeniden cumhuriyetin kuruluşuna doğru bir adımdı. Paris yeniden devrim günlerinin havası içine girdi. Ama Pariste dolaşan devrimin havası, bu sefer çok daha başkaydı, artık yeni bir ihtilalci nesil yetişmişti. Marksizm 1848 devriminden sonra Avrupa'da hızla yayılmıştı. Marksizm işçi sınıfı hareketi içinde temel doktrin olarak kabul edilmeye başlandı.

1864 yılında Fransız ve İngiliz sosyalistleri Enternasyonel (uluslararası) Emekçiler Derneği adlı bir birlik kurmuşlardı. Enternasyonal'i tanıtma görevi Karl Marx'a verilmişti. Enternasyonal kısa zamanda Avrupa' işçi sınıfı içinde örgütlendi. 1869 yılında da Enternasyonal Fransada da oldukça önemli bir güç haline gelmişti ve yeni yetişen Fransız devrimcileri Enternasyonalin ihtilâlci ruhuna sahiptiler.

Sedan yenilgisinin akabinde (2 Eylül 1870), Paris ihtilâli oldu. «İmparatorluk kartondan bir ev gibi çöktü ve tekrar cumhuriyet ilân edildi.» Ama Alman orduları hızla ilerliyordu. Paris, Alman orduları tarafından kuşatıldı, Paris 28 ocak 1871 de teslim oldu. Fakat Almanlar şehri tamamen işgal etme cesaretini gösteremediler. Her ne kadar bazı kaleler ve toplar teslim alınmışsa da Milli Muhafız Birliği silâhlarını teslim etmedi. Öte yandan Paris işçileri de silâhlanmışlardı.

Komünün ilânı gelişimi ve yenilgi: Paris'in tesliminden sonra mütareke yapılınca yeni hükümetin başkanı Thiers Parisli işçilerin elinde silâh bulunduğu sürece bunu mülk sahibi sınıflar için daima tehlike arzediyordu. Ve Versaylılar diye anılan Milli Savunma Hükümeti işçileri silâhsızlandırmak için ve şehirdeki tüm silâh ve topları almak için, 18 mart sabahı Monmarte de bulunan topları almak üzere askeri birlik gönderdi. Ama gelen birliklerin karşısına Komüncüler çıktı. Hükümete bağlı askerlerin bir kısmı Komünarların safına geçti ve askerlerin başında bulunan iki general kurşuna dizildi. Böylece Paris halkı Versaylılara savaş açtı. Paris'te iç savaş başlamıştı, 26 martta Komün seçimleri yapıldı ve Komün resmen 28 Martta ilân edildi. 30 Mart'ta eli silâh tutan her vatandaşın Milli Muhafız Birliğine yazılması istendi. Bütün kira ödemeleri iptal edildi. Aynı gün Komün'e yabancılar seçildi, seçilen yabancılar «Komün'ün bayrağı Dünya Cumhuriyetinin de bayrağıdır» ilkesine göre hareket ettiler. Daha sonra ücretler arasındaki dengesizlik kaldırıldı ve memurlarla işçilerin ücretleri denk bir hale getirildi, Daha sonra Komün kilisenin devletten ayrılmasına ve kiliseye yapılan ödeneklerin durdurularak kilise mallarına el konulmasına karar verdi. Ayın 6 sında Giyotin halkın gözleri önünde büyük şenliklerle yakıldı. 16 nisanda imalatçılar tarafından kapatılan fabrikaların işçiler tarafından işletilip idare edilmesi karar alındı.

Böylece hareketin sınıfsal niteliği ortaya çıkmaya başladı. «Komün de yalnız işçiler ve işçilerin kabul edilmiş temsilcileri bulunduğundan Komün'ün kararları proleter bir nitelik taşıyordu.» Ama buna rağmen Komün'ün kararlarının gerçekleşmesi muhasara altında zor oluyordu.

Hükümet, Almanların elinde bulunan savaş esirlerin iadesi için yalvarıyordu. Esirlerin hükümet kuvvetlerinin yanına geçmesiyle hükümet üstünlük kazandı.

Nisan sonlarına doğru Komünarlar, Milli Savunma hükümetinin birlikleriyle ilk büyük çarpışmayı yaptı, 21 Mayısta hükümet birlikleri ilk barikatları aşmaya başladı,

21—25 Mayıs arası Paris en kanlı günlerini yaşadı. Komünarlar barikatlarda kahramanca savaşarak direndiler. Kadınlar en ön saflarda çarpışıyorlardı. Hatta Monmarte barikatlarında yalnız kadınlar bulunuyordu.

İşçi sınıfı kurduğu düzeni kanının son damlasına kadar savunuyordu, Ama Versaylılar durmadan ilerliyordu. Kitleler halinde katliamlar yaptılar. Engels'in «Artık kuyruktan dolma tüfekler yeteri kadar çabuk öldüremiyordu. Mağluplar yüzler halinde Mitralyözlerle vuruldular» ve son kitle katliamı da, bugün Komünarlar Duvarı diye anılan Pere Lacharse mezarlığın da oldu.

27 Mayısta çember iyice daraldı, Barikatlar

KOMÜNÜN BAYRAĞINI YÜKSELTELİM

önden ve arkadan kuşatılmıştı. Sokakları kana bulanan Paris'te son Komünarlar kahramanca savaşarak can vermekteydi.

Bugünlerde ölenlerin sayısı korkunçtu. 30.000 kadar Paris'li öldürüldü, 45.0000 Parisli tutuklandı ve 100.000 kişi sürgüne gönderildi.

İşçi sınıfı bir kere daha kölelik zincirini kırmak için, yarınların mutluluğu için kanını bir kere daha oluk oluk akıttı.

Komünarların, Paris işçilerinin anıları önünde saygıyla eğilelim. Anıları mücadelemizin yolunun tek bayrağıdır, bayrağı yükseltelim...

Komün'ün değerlendirilmesi, hataları ve yenilgi nedenleri? Bu değerlendirmeyi ve sonuçları Lenin'in yazısından öğrenelim:

KOMÜN'ÜN HATIRASINA

Paris Komün'ünün ilanının üzerinden kırk yıl geçti. Fransız işleri, 18 Mart 1871 ihtilâlin kadın ve erkeklerini geleneğe göre toplantı ve gösterilerle andılar. Mayıs sonunda da vurulan Komünarların, o korkunç «Mayıs Haftası» kurbanlarının mezarlarına çelenk koyarak, fikirleri muzaffer oluncaya ve vasiyet ettikleri dava kazanılıncaya kadar yorulmadan savaşacaklarına dair ant içecekler.

Proletarya, sadece Fransa'da değil bütün dünyada Paris Komün'ünün kadın ve erkeklerini selefleri olarak görmekte ve saygı duymaktadır. Bunun nedeni nedir? Komün'ün bıraktığı miras ne biçim bir şeydir?

Komün, kendiliğinden gelme bir harekettir. (spontané). Kimse Komün'ü örgütlü ve bilinçli bir şekilde hazırlamış değildir. Almanya'ya karşı başarısız bir savaş, muhasara sırasındaki müphem kargaşalıklar, Milli Meclis'in reaksiyonerlerden müteşekkil olması ki, bu, cumhuriyetin kaderi hakkında endişelere yol açıyordu - bütün bunlarla birlikte daha birçok unsur, Paris halkını 18 Mart devrimine itti. Devrim, iktidarı umulmadık bir şekilde Milli Muhafız Birliğinin, emekçi sınıfının ve emekçi sınıfı ile yandaşlık etmiş olan küçük burjuvazinin ellerine teslim etti.

Bu, tarihte emsaline rastlanmamış bir olaydı. O zamana kadar iktidar, genellikle toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin, yani hükümet denen şeyi kuran mutemed vekillerinin elinde kalmıştı. 18 Mart devriminden sonra M. Thiers hükümeti askerleri, polisi ve memurlarıyla birlikte Paris'ten kaçmış, halk duruma hakim olmuş iktidar proletaryaya devredilmişti. Ne var ki, modern toplumda sermaye tarafından iktisaden köleleştirilen proletarya kendini sermayeye bağlayan zincirleri koparmadan siyasi hakimiyet kazanamaz. Bundan dolayı Komün'ün sosyalist bir eğilim alması, yani burjuvazinin ve sermayenin hakimiyetini devirmeye, çağdaş toplumsal düzeyinin *temellerini* imha etmeye çalışması gerekiyordu.

İlk başta bu hareket, son derece belirsiz ve karışık bir şekilde cereyan etti. Hatta harekete, Komün'ün Almanlara yeniden savaş açıp başarıyla nihayetlendireceğini uman yurtseverler bile katıldı. Borç ve kiralarının ertelenmediği takdirde mahvolacak olan küçük esnaf da hareketi destekledi. (Hükümeti ertelemeyi reddetmesine karşılık, Komün bunu kabul etmişti.) Nihayet, reaksiyoner Milli Meclis'in («rustikler», vahşi emlâk sahipleri) monarşiyi ihya edeceğinden korkan cumhuriyetçi burjuvalar da devrime taraftardılar. Fakat tabii bu harekette en mühim rolü, saflarında İkinci İmparatorluğun son senelerinde faal sosyalist propaganda yürütülmüş olan ve çoğu Enternasyonale mensup bulunan işçiler (bilhassa Paris'in zanaatkârları) oynadı.

Komün'e sonuna kadar sadık kalan yalnız işçiler oldu. Cumhuriyetçi ve küçük burjuvalar kısa bir zaman sonra Komün'den koptular. Cumhuriyetçi burjuvalar, hareketin devrimci-sosyalist ve proleter niteliğinden ürküyorlardı. Küçük burjuvazi ise yenilginin kaçınılmazlığını görünce Komün'den ayrıldı. Yalnız Fransız, proleterleri hükümetlerini korkusuzca ve yorgunluk bilmeden desteklediler, yalnız onlar Komün için yani emekçi sınıfının kurtuluşu ve bütün işçilere daha iyi geleceğin temini için savaşıp, hayatlarını verdiler.

Önceki müttefikleri tarafından terkedilerek desteksiz kalan Komün, yenilmeğe mahkümdu. Bütün Fransız burjuvazisi, emlâk sahipleri, küçük, büyük bütün hırsızlar, bütün sömürücüler Komün'e karşı birleşmişlerdi. Bismarck tarafından (ki Bismarck, devrimci Paris'i bastırmak için yüz bin Fransız harp esirini salıvermişti) desteklenen bu burjuva koalisyonu, cahil köylülerle taşranın küçük burjuvazisini Paris'e karşı kışkırtmayı ve Paris'in yarısını çelik bir halka ile çevirmeyi becermişti. (Öbür yarısı Alman ordusu tarafından kuşatıldı.) Fransa'nın bazı büyükçe şehirlerinde (Marsilya, Lyons, St. Etienne, Dijon vs.) de işçiler iktidarı gaspetme teşebbüsünde bulunmuşlardı. Maksatları Komün ilân edip, Paris'in yardımına koşmaktı. Fakat bütün bu teşebbüsler kısa ömürlü oldu. Proleter isyanının sancağını ilk kaldıran şehir olan Paris, kendi kaynaklarına ve muhakkak bir ölüme terkedilmişti.

Başarılı bir toplumsal devrim için en azından iki şart gereklidir: Gelişmenin ileri safhasında olan üretim güçleri ve devrime yeterince hazırlanmış bir proletarya. 1871 de bu iki şart da eksikti. Fransız kapitalizmi henüz yeteri kadar gelişmemişti. Fransa, genellikle bir küçük burjuva ülkesiydi. (Zanaatkârlar, köylüler, esnaf, vs.) Öte yandan bir işçi partisi mevcut değildi. Emekçi sınıfı, uzun mücadelelerin eğitiminden geçmemiş ve devrimin görevlerini ve bu görevlerin ifa usullerini tahayyül edecek durumda değildi. Üstelik ortada ne bir gerçek siyasi proletarya örgütü, ne de kuvvetli sendikalar ve kooperatifler vardı.

Fakat proletaryanın asıl ihtiyacı olan şey zamandı. Bu, durumu etraflıca düşünmek ve programın icrasına girişmek için bir fırsat demek oluyordu. Versay'da siperlenen ve bütün burjuvazi tarafından desteklenen hükümet, Paris'e savaş açtığı zaman, Komün daha henüz çalışmağa başlamıştı. Şimdi daha çok savunmaya önem vermesi gerekiyordu. 21-28 Mayısa, yani sonuna kadar, başka şey düşünecek vakti olmadı.

Bu gibi namüsait şartlara ve kısa ömrüne rağmen Komün, gerçek önemini ve amaçlarını yeterince niteliyecek bir kaç mali tedbir almıştı. Hakim

(Devamı sayfa 7 de)

FRANSIZ CUMHURİYETİ
HÜRRİYET, EŞİTLİK, KARDEŞLİK
PARİS KOMÜNÜ
PARİS HALKINA,
PARİS MİLLÎ MUHAFIZ BİRLİĞİNE
YURTTAŞLAR,

Yeter artık militarizm; dört yanı şeritli, sırmalı kurmaylar artık yeter! Halka, çıplak kollu muhariplere açılsın meydan! Devrimci savaşın saati çaldı.

Halk, bilgiçce manevralardan hiç bir şey anlamaz; ama elinde bir tüfek, ayaklarının dibinde de kaldırım taşları bulunduğu zaman monarşist takımının strateji uzmanlarından çekinmez.

Silah başına yurttaşlar, silah başına! Biliyorsunuz, mesele ya yenmek ya da Versaille gericilerinin, papaz uşaklarının, Fransayı peşin hesapla Prusyalıların eline teslim etmiş olan ve bize ihanetlerinin fidyesini ödeten o sefillerin eline düşmektir!..

Altı haftadan beri oluk gibi, cömertçe akan kanun sonuçsuz kalmasını istemiyorsanız, hür ve eşitlik taraftarı Fransa'da hürriyet içinde yaşamayı arzu ediyorsanız, çocuklarınızı sizin çekmiş olduğunuz acılardan ve sefaletten korumak, esirgemek istiyorsanız, o zaman bir tek kişi gibi dikileceksiniz. Sizin korkunç dayanmanızı nkarşısında da, sizi boyunduruğun içine kapatmakla övünen düşmanın eline, kendini iki aydır kirlettiği boşuna işlenmiş cinayetlerinin utancından başka bir şey geçmeyecek.

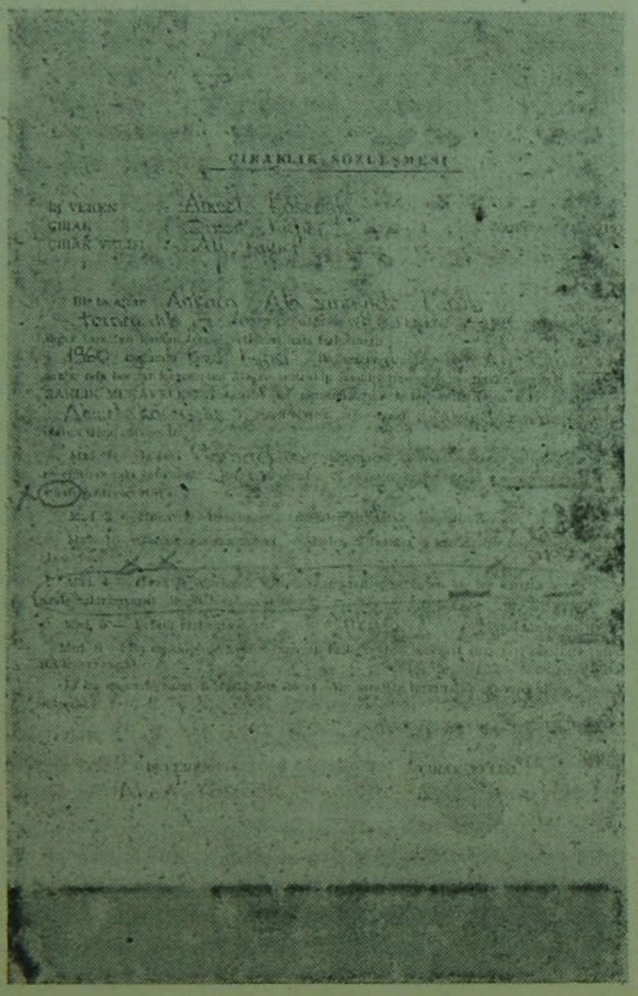
Yurttaşlar, vekil olarak seçtiğiniz kimseler sizinle birlikte dövüşecek ve gerektiğinde sizinle birlikte ölecek. Siz de, o bütün halk devrimlerinin anası, adalet ve dayanışma fikirlerinin sönmez ocağı verefli Fransa için düşmana yürüyünüz ki, o fikirler dünyanın yasası olsun ve yılmaz enerjiniz ona belki Paris'i satanların çıkabileceğini, ama onu ne yenmenin, ne de teslim olmanın imkanı olmadığını gösterin.

Komünsize güveniyor, sizin de Komün'e güveniniz tam olsun.

1 Prairial, Yıl 79
Ch. DELESCLUZE

ÇIRAKLARLA ROPORTAJ

Mücadelenin sonucunu gençlik, daha da çok işçi gençlik tayin edecektir

ÇIRAKLIK SÖZLEŞMESİ

KONFEKSİYON İŞÇİLERİ ANLATIYOR

Konfeksiyon işçileriyle konuşuyoruz, Yaşları on beş yirmibeş yaş arası. Adı Yunus olan bir işçi anlatıyor:

10 yaşındayken çırak olarak işe başladım. Her türlü sosyal haklardan yoksun, düşük bir ücret karşılığında üç yıl çıraklık yaptım. Sonra kalfa oldum. Kalfalığımın ılk günlerinde 45-50 TL, alıyordum. Sigortasız çalışıyorduk. Zaten sigortanın sözünü eden ya işten kovuluyor, ya tokatlanıyor, ya da en azından patronun tehdit ve hakaretlerine maruz kalıyordu. Çalışma saatlerimiz; sabah sekizden, akşam sekize... Yani on iki saat. Ücretlerimi tamam olarak aldığımı hatırlamıyorum. Patron bize atölyeye yatacak yer temin etti, Bunun için ve bir takım hemşirelik ayaklarıyla ücretlerimizden sık sık kısıntı yapıyor. İş arayan çok olduğu için, patron sık sık işçi değiştiriyor.

Bir başka işçiyle konuşuyoruz... Adı Mehmet, Küçük yaşımda eczanede çırak olarak işe başladım. Haftada yirmi beş lira ücret alıyordum. Bütün işler benim omuzumdaydı. Sigortam olmadığı gibi hiç bir şekilde iş güvenliğim de yoktu. İşten atılmam patronun bir lâfını gerektiriyordu. Kalfa olabilmem de tamamen patronun keyfine kalan bir şeydi. Bir defasında hastalandım, ameliyat oldum. Fakat yıllarca çalıştığım eczaneden ilâçları bedava temin edemedim.

Gene adı Mehmet olan bir başka arkadaşla konuşuyoruz.

13 yaşındayken kaçakçılık yapmaya başladım. Suriye'de yakalandım. Hapis yattım. Türkiye'ye döndükten sonra tekrar sırt hamallığına başladım. Bir akrabamın hesabına Suriye'den Türkiye'ye balya taşımaya başladım. Elli liraya bir balyayı getiriyordum. Hakkımı istediğimde ise dövmeğe kalkıyorlardı. Sonra bir kahvede üç lira gündelikle garsonluk yapmaya başladım. Bu şartlar altında orta okulu bitirdim. onra Adana'ya tarım işçiliği yapmaya geldim. Ailem yoksuldu. Çapa ve pamuk toplamada çalışıyorduk. Daha sonra konfsekiyoncunun yanına çıraklık döneminde 5 Tl. gündelik ile çalıştım. Şimdi 200—300 TL. haftalık alıyorum. Atölyede yatıyorum. Tabii ki, patron bunun karşılığında bizden yatak ücreti alıyor. Çalışma şartlarımız hiç iyi değil. İşyerinde sağlık şartlarına hiç riayet edilmiyor. Hasta olduğumuz zaman kendi başımızın çaresine bakmak zorundayız. Zaten sigortamız ve sendikamız da yok.

Adı Mahmut.

İş durumunu soruyoruz, anlatıyor...

Ailemin durumu başlangıçta iyiydi. Ancak, Babam biz küçükken öldü. Çırak olarak bir terzinin yanına girdim. Bir gün sigortalı olmak istediğimi söyledim. Patronla kavga ettim, İstanbul'a kaçtım. Bir konfeksiyoncunun yanına girdim. Uzun müddet 250 lira haftalık aldım. Şimdi kalfalık yapıyorum. Ve 450 lira haftalıkla çalışıyorum, Fakat sigortalı değilim ve iş güvencem de yok.

Konuştuğumuz işçilerin hayat hikâyeleri birbirine oldukça benziyor. Hepsi de daha küçük yaşlarda iş gücünü satmaya başlamış. Hem de oldukça ucuza, Fakat işçiler durumlarının bilincine vardıkları zaman, patronlara karşı mücadeleleri de yoğunlaşıyor. Yukarıda kendileriyle konuştuğumuz konfeksiyon işçileri, patrona karşı bazı ekonomik-demokratik talepler öne sürdükleri için topluca işten atıldılar. Benzeri bir olay da Necati İvaz işyerinde oldu. Necati İva işyeri işçilerinin mektubunu aynen aşağıya alıyoruz:

NECATİ İVAZ İŞÇİLERİ NE DİYORLAR?

Bizler Ankara'da Necati İvaz imalât ve taahhüt işyerinde çalışan 55 işçiyiz. Bütün işçi kardeşlerimiz gibi bizim de birçok dertlerimiz var. Dertlerimizi bütün işçi arkadaşlarımıza duyurmak istiyoruz.

Bugüne kadar sendikamız yoktu. İşyerimizde sigortasız küçük olarak çocuk işçiler çalıştırılır. Bu kardeşlerimiz on lira gibi gülünç yevmiyeler alırlar. Kanunen asgari ücret 40 lira olduğu halde, bizim işyerinde 4—5 yıllık işçiye 40 lira verilir ve bu işyerimizdeki en yüksek ücrettir,

İşyerimizde sağlık şartları yaşanmaz vaziyettedir. Buz gibi soğukta, titreye titreye çalışıyoruz. Oysa işveren ve adamları sıcak yazıhanelerinde keyif çatarlar. Bunlar yetmiyormuş gibi, üçüncü sınıf bir lokantadan yağ tenekeleriyle getirilen bayat konserveler yemek diye önümüze konulur. Hem de 40 kişilik yemek 65 kişiye yedirilir,

Biz bu dertlerimize çare bulmak için birleşelim, sendikalı olalım dedik. Sendikanızda sarı, patrondan yana değil; DEVRİMCİ işçiden yana bir sendika olsun diye DİSK'e bağlı Maden-İş sendikasına üye olduk. Kanunlara göre işçiler istediği sendikaya üye olabilirler. Fakat yıllardır bizi sendikasız, düşük ücretlerle çalıştırmaya ve sırtımızdan milyonlar kazanmaya alışan patron, kanunları çiğneyerek sendikalı olmamızı önlemek için temsilcimiz başta olmak üzere 55 imizin işine son verdi, Bizi tehdit etti. Ama biz biliyoruz ki, işçiler birlik olursa her güçlüğü yener. Hepimiz direnişe geçtik ve oturma grevine geçtik. Patron jandarmaları çağırdı. Bizi Jandarmayla korkutmak istiyor. Biz hakkımızı istiyoruz, patronlar jandarma çağırıyor. Bu bize çok şey öğretti,

Ama direnişimiz birlik ve beraberlik halinde sürüyor. Sonuna kadar da sürecektir. Bizim mücadelemiz sadece kendimiz için değil bütün işçi sınıfı içindir. İşçi sınıfının gücünü herkese göstermek içindir. Bütün işçiler birleşir, örgütlenirsek daha güçlü oluruz. Hepinize mücadelenizde başarılar dileriz.

NECATİ İVAZ İŞYERİNDE DİRENEN (55) İŞÇİ

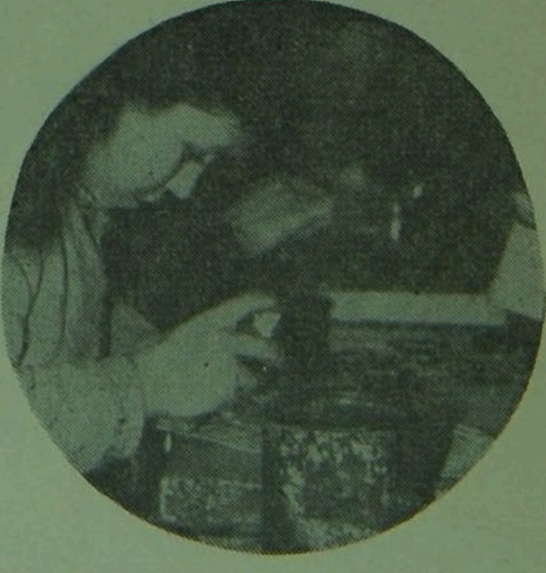
Çıraklık mukavelesi ile işe alınan çıraklar resimdeki belgede görüldüğü gibi bir yıllığına mukavele yapıldığı halde mukavelenin yapıldığı tarih boş bırakılarak belirli kalifiye düzeyine geldikleri halde senelerce çıraklık statüsüne tabi bir şekilde çalıştırılmakta ve bir türlü çıraklık süresi dolmamaktadır. Zaten çıraklık mukavelesine bir göz atıldığında akıl almaz zalimce şartlar bütün çarpıcılığı ile görülmektedir. Aynı şekilde bir işçinin, hatta vasıflı bir işçinin yapabileceği işler de yine bu çırak ve genç işçilere yaptırılmakta ve hiçbir ücret almadan hunharca sömürülmektedir. Örneğin bir revolver torna tezgâhında bir işçi çalıştırıldığında asgari ücret, sekiz saatlik iş günü ve sigorta primi ödemek gibi bir zorunluluk varken bir çırağı meslek öğrenme duygularından ve ne olup bittiğini bilmemelerinden istifade edilerek 12-13 saat sigortasız ve gülünç bir haftalıkla azami bir ayda öğrenilecek meslekten senelerce bir otomat gibi çalıştırılarak, sömürünün en katmerlisi uygulanmaktadır.

Bütün bunlardan başka işyeri sahibi çıraklara ve kalfalara ücretlerinin tamamını vermemekte, devamlı ücretin bir kısmını keserek, çırak veya kalfanın, yanından ayrılmasını engellemektedir. Patron, yanında çalıştırdığı genç işçilere çeşitli şeyler satarak veya başka yollarla onu borçlandırarak düşük ücretle sürekli yanında çalıştırmaya çalışmaktadır.

Çoğu genç işçi arkadaşlar, Anadolu'nun çeşitli yerlerinden kopup gelmişlerdir. Genellikle kalacak hiç bir yerleri yoktur. Çok az bir ücret karşılığında çalışmaya başladıkları atelyelerde yatıp kalkarak varlıklarını sürdürmekte bu ise patronlara bağlılıklarını daha da artırmaktadır. Hatta patronlar bu yatıp kalkmanın bile ücretini genç işçi arkadaşlardan kesmektedirler. Genç işçi arkadaşlarımızın bütün bunların yanı sıra birçok sorunları daha vardır. Sırasıyla bu sorunların neler olduğunu çözümünün neler olması gerektiğine, yine değineceğiz. Bütün bunların sonucu olarak 16 saati bulan işgününün yarattığı yorgunluğun etkisiyle iş kazaları alabildiğine artmakta ve yaşının çok üstündeki yükleri taşıması, serpilip gelişmelerini zalimce engellemektedir.

Yarın kalifiye işçi olarak yine kapitalizmin sömürü çarkı altında ezilecek olan bu genç işçi arkadaşlarımızın tek kurtuluş yolu, sosyalizmdedir. Ancak ve ancak sosyalist üretim içerisinde emeklerinin gerçek değerlerini bulup, insanca yaşama şartlarına kavuşacaklardır. Ancak kendi iktidarlarını kurdukları zaman, gerçek kurtuluşlarını, hiç bir sömürünün olmadığı, insanın insanca yaşadığı düzeni sağlayacaklardır.

Fakat şunu da hiç bir zaman gözden uzak tutmamak gerekmektedir. Biz bir yandan genç işçi arkadaşlarımıza tek kurtuluş yolunun sosyalizmde olduğu gerçeğini anlatırken ve bu yönde örgütleyip mücadeleye çekerken, bunun için mücadele ederken diğer yandan da ekonomik, demokratik hakları için mücadele etmek zorundayız. Bugün çok kötü şartlar altında, hiç bir sosyal hakkı olmadan çalıştırılan çırak-kalfa durumundaki arkadaşların sigorta, sendikalaşma hakları çalışma saatlerinin ayarlanması, ücretlerin yükseltilmesi gibi ekonomik, demokratik talepler için mücadele etmeliyiz.

Yarının kalifiye işçisi olarak çalışacak olan sanayi proletaryasının bir parçası olarak, ona devamlı kan akışını sağlayan işçi sınıfının bu en genç unsurlarına tek kurtuluş yolunun sosyalizm olduğunu sıkılmadan anlatmalıyız ve onların bu yönde mücadelemize kazanmaya çalışarak örgütlemeliyiz. İşçi sınıfı sosyalistleri olarak bunu hiç bir baskıya boyun eğmeden gerçekleştirmeye yolunda mücadele ediyoruz ve edeceğiz.

Zafer, bugün emekçiler üzerine terör estirerek onları en amansız bir sömürüye tabi tutan bir avuç parababasının değil, her gün gittikçe güçlenen kendi mücadelesine sahip çıkan proletaryanın ve yüce sosyalizmin olacaktır,

ÇIRAKLAR, KALFALAR, GENÇ İŞÇİ ARKADAŞLAR, TEK KURTULUŞUNUZ SOSYALİZMDEDİR.

Genç Sosyalistler Birliği Derneği Ege Bölge Yürütme Kurulu Kuruluş Bildirisi Yayınlandı. Bildirinin metni şöyledir:

ARKADAŞLAR!...

Daha dün acısını çektiğimiz yanlış örgütlenmelerin bu günlerde hâlâ sancılarını çekmekteyiz. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de öğrenci ve emekçi sosyalist gençliğin birlikte örgütlenme sorunu halledilmiş değildir. Kasaba ve köylerdeki işçi ve emekçi sosyalist gençler alabildiğine örgütsüzdür. Ancak öğrenci gençliğin yoğun olduğu şehirlerde öğrenci gençlik düşük düzeylide olsa örgütlenmesini kısmen başarmıştır. Ne varki bu örgütlerde gençliğin anti faşist, anti-emperyalist mücadelesini yönlendirebilecek, sosyalist gençliğin en iyi unsurlarını örgütleyip, eğitip, militanlaştırıp işçi kavgasına kazandırabilecek bir kapasite ve belirli bir örgütlenme düzeyine sahip değildir.

Kitle örgtüleri niteliğinde, birçok örgüt içerisinde dağınık durumda olan sosyalist gençlik, kendi bilinç ve disiplin düzeyinde bir örgütlenmeye sahip olmadığı için zorumlu olarak kitle örgütlerini sosyalist bir örgüt gibi görüp, sosyalist çalışma yöntemlerine başvurmaktadırlar. Bu da bir yığın hataları peşinden getirmektedir.

Egemen sınıfların, düzen bekçilerin ve kiralık katillerin alabildiğine örgütlü ve silâhlı olduğu bir gerçektir. Son günlerde meydana gelen olaylardan, saldırılardan, faşist uygulamalardan tüm sosyalistler olarak ders çıkarmamız ve içinde bulunduğumuz örgütsüzlük sorununa doğru bir çözüm getirmemiz tarihi bir görevdir. Genç sosyalistlerin çeşitli kitle ve meslek örgütlerinde çalışması doğrudur. Fakat gençliğin en iyi unsurları durumunda olan bu kesimin, ayrıca kendi sosyalist birliğini yaratması ve sınıflar kavgasında görev alanına düşen teorik ve pratik çalışmalar yapması da en doğal olanıdır.

Gençlik: En iyi unsurlarını ve varlığı davasına adayabilecek daha nice unsurları merkezi ve sosyalist bir örgütlenmeye gitmeksizin nasıl derleyip toparlayabiliriz?

Gençliğin sosyalist kesimini örgütleyip işçi sınıfı hareketleriyle bağlarını kurması gençliğin kendi örgütsel bağımsızlığı kapsamında insiyatifini gelıştirmesi kendi sosyalist birliğini yaratmasından geçeceği gerçeğinden hareket ederek Genç Sosyalistler Derneği'nin İzmir Bölge Yürütmesini kurmuş bulunmaktayız.

Mücadelemizin amacı gençliğin sosyalist kesimini bölge çapında örgütlenmek, GSB'yi geniş gençlik kesimlerine ulaştırarak onları BAĞIMSIZLIK-DEMOKRASİ ve SOSYALİZM mücadelesine kazanmak olacaktır. Gençliğin sosyalist kesimi dışında kalan çeşitli gençlik kümelerinde, çeşitli mesleki ve ekonomik örgütlenmesine yardımcı olmak ve anti-faşist, anti emperyalist mücadele kapsamına çekmek olacaktır.

Emperyalizmin içine düştüğü krizin giderek derinleştiği günümüzde emperyalizmin etki alanında bulunan ülkemiz ekonomisinin de bir çıkmaza saplandığı bir gerçektir. Bu nedenle faşizme ve emperyalizme karşı verilen mücadelenin başarı derecesinde etken olabilmesi, sosyalist gençliğin derlenip, toparlanıp örgütlenerek işçi sınıfı mücadelesi yanında doğru bir şekilde örgütlü olarak yer alması ile olur.

«Yarınlar çökmekte olan ve can çekişen kapitalizmin ve onun pis kenefi faşizmin değil, bütün emekçi halkın, bütün ilerici insanlığın gözlerini diktiği yüce sosyalizmindir.»

KAHROLSUN EMPERYALİZM... KAHROLSUN İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİ HALKLARIN BAŞ DÜŞMANI SERMAYENİN EN KANLI DİKTATÖRLÜĞÜ FAŞİZM...

YAŞASIN BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ VE SOSYALİZM KAVGAMIZ...

YAŞASIN GENÇLİĞİN SOSYALİST BİRLİĞİ...

GENÇ SOSYLİSTLER BİRLİĞİ DERNEĞİ BÖLGE YÜRÜTME KURULU

GENÇ SOSYALİSTLER BİRLİĞİ ANKARA BÖLGE YÜRÜTME KURULU ATANDI

G.S.B. Ankara Bölge Yürütme Kurulu 5/3/1975 resmen kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır. Ankara Bölge Yürütme Kurulu şu arkadaşlardan oluşmaktadır.

BAŞKAN: Erden Akbulut
SEKRETER: İbrahim Ergün
SAYMAN: Oğuz Önder
ÜYE: Cüneyt Ataker
ÜYE: Erdoğan Aydoğdu
ÜYE: Hüseyin Vural
ÜYE: Haluk Tan İpekçi

G.S.B. Ankara Bölge Yürütme Kurulunun adresi şöyledir: Anafartalar Caddesi 91/6 ULUS

İLERİ

(Baştarafı 1. Sayfada)

yalizm saflarında genç erler olarak yer almamız gerekir.

Bunun için bizim mücadelemiz emekçi halkımızın verdiği mücadelenin bir parçası olmalıdır.

Eğer biz, meselelerimize daha geniş ve geleceğimize daha dikkatlice bakarsak göreceğiz ki, bizim yerimiz ve çıkarlarımız, emekçi halkımızın verdiği bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm kavgasındadır. Ve bu mücadeledeki yerimizi de şimdiden almamız gerekmektedir. Bu mücadele içinde yerimizi alabilmemiz de, meselelerimize daha geniş bir açıdan bakarak hedef şaşırmadan haklarımızı sonuna kadar savunmakla mümkün olacaktır. Toplumun her kesiminde hakim sınıflarca gaspedilen, engellenen haklarımızı ve özgürlüklerimizi almak uğruna sonuna kadar mücadele etmeliyiz ki, tüm toplum olarak uyanalım, mücadele bilincimiz ve azmimiz gelişsin, hakim sınıflardan başka hiç bir kimseye yaramayan kölece boyun eğme zihniyeti kırılsın. Mücadele edelim ki, bugün verdiğimiz mücadeleden elde ettiğimiz bilinç, pratik deneylerimiz, yarınki mücadelemize ışık tutsun. İleride fabrikada ustalık ve uştabaşılık yaparken patronlara karşı verdiğimiz haklı kavgada daha güçlü olalım.

DUYURU

21 Kasım 1974 günü başlatıp 3 Mart 1975 tarihinde bitirdiğimiz boykotlar hareketi nedeniyle okuldan uzaklaştırma ve çıkarma cezalarının kaldırılması için 11 Mart 1975 tarihinde yaptığımız forum sonunda boykot kararı aldık.

Boykotumuz cezalar kaldırılıncaya kadar süresizdir.

Kamuoyuna duyurulur.

EGE ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK
BİLGİSİ FAKÜLTESİ
ÖĞRENCİLERİ

Komünün bayrağını yükseltelim

(Baştarafı 5. Sayfada)

sınıfların kör aleti olan devamlı orduyu feshetmiş ve yerine bütün halkı silâhlandırmıştı. Kiliseyi devletten ayırmış, devletin dini teşekküllere ödemelerini feshetmiş (mesela rahiplerin), devletten aldıkları maaşları tamamıyla laikleştirmiş ve böylece cüppeli jandarmalara sert bir darbe indirmişti. Komün'ün sadece toplumsal sahada çok az şey başardığı bir gerçektir. Buna karşılık yaptıkları, Komün'ün bir halk ve emekçi hükümeti olduğunu göstermektedir. Fırınlarda gece mesaisi yasaklanmış işçilerin meşru soygunu demek olan para cezaları ilga edilmişti. Nihayet sahipleri tarafından terkedilen veya kapatılan bütün atölyelerin üretimi ele alacak olan işçi derneklerine devredilmesine dair meşhur hüküm neşredilmişti. Komün, gerçekten demokratik bir proleter hükümeti vasfını tebarüz ettirmek ister gibi, bütün idare ve hükümet memurlarının maaşlarının, seviyelerine bakmaksızın bir işçinin normal ücretinin aşamıyacağına ve hiç bir suretle yılda 6.000 frankı (ayda 200 ruble) geçemiyeceğine dair kararname çıkartmıştı.

Bütün bu tedbirler Komün'ün, halkın esareti ve istismarı üzerine kurulmuş olan eski dünya için vahim bir tehlike teşkil ettiğini gösteriyordu. Burjuva toplumunun, Paris'te HOTEL DE VİLLE'de proletaryanın Kızıl bayrağının dalgalandığı sürece rahat edememesi bundan ileri geliyordu. Hükümetin örgütlü güçleri, nihayet ihtilâlin zayıf örgütlü güçleri üzedrinde galebe çalınca, Almanlara yenilen ve cesaretlerini yalnız mağlup yurttaşlarına karşı açtıkları savaşta gösterebilen Bonaparte'ci subaylar, o Fransız Renkampf'ları ile Meller - Zakomel sky'leri, Parisin'in şimdiye kadar görmediği bir katliam düzenlediler. 30.000 kadar Paris'li hayvani askerler tarafından katledildiği, 45.000 kadarı, çoğu sonradan öldürülmek üzere tutukladı, yüzbinlerce Paris'li başka yerlere nakledildi yada sürüldü, Paris toplam olarak en iyi adamlarından 100 000'ini kaybetti. Bunların arasında her alndaki en mükemmel işçiler de vardı.

Burjuvazi tatmin olmuştu. Thiers, o kana susamış cüce, Paris proletaryasını generalleriyle birlikte kana boğduktan sonra şöyle diyordu: «Uzun bir süre için sosyalizmden kurtulmuş olduk.» Ama bu burjuva kargaları ötüyorlardı Komün'ün bastırılışından altmış yıl geçmeden, daha Komün savaşçıları hapislerde veya sürgünde iken, Fransa yeni bir emekçi sınıfı hareketine sahne oldu. Seleflerinin tecrübeleri ile güçlenen ve onların mağlubiyetlerine rağmen cesaretinin bir nebze dahi kaybetmeyen yeni bir sosyalist nesil, Komün savaşçılarının elinden düşmüş olan sancağı kaldırdı ve onu cesur ve emin yükseltti. Savaş naraları şu oldu «Yaşasın Toplumsal Devrim! Yaşasın Komün!» Bir kaç sene içinde yeni işçi partisi ve partinin bütün ülkede yürüttüğü ajitasyon çalışmaları hakim sınıfları, hâlâ hükümet tarafından hapiste tutulan Komürları tahliye etmek zorunda bıraktı.

Komün savaşçılarının hatırasına sadece Fransız işçileri değil, bütün dünya proletaryası saygı duymaktadır. Zira komün, mahalli veya dar milli hedef uğruna değil, bütün çalışan insanlığın, bütün ezilen ve zulüm görenlerin kurtuluş için savaşmıştır. Toplumlal devrimin öncü savaşçısı olarak Komün, proletaryanın eziyet çekmekte ve savaşmakta olduğu her yerde alâka uyandırmıştır. Hayatının ve ölümünün destanı, dünyanın merkezini ele geçiren ve iki ay muhafaza eden bir işçi hükümetinin varlığı, proletaryanın kahramanca mücadelesi ve mağlubiyetten sonra maruz kaldığı zulüm bütün bunlar, milyonlarca işçinin maneviyatını yükselten, onlara umut veren ve sosyalizm davasında destekleyen gerçekler olmuştur. Paris'te gürleyen toplar, proletaryanın en geri kesimlerini bile derin uykularından uyandırmış ve ihtilâlci sosyalist propagandaya yeni bir hız kazandırmıştır. Komün'ün uğruna savaştığı dava bundan dolayı hâlâ ayaktadır ve her birimizin varlığında bugüne kadar yaşamaktadır.

Komün'ün davası, toplumsal devrimin, emekçilerin tam siyasi ve iktisadi kurtuluşlarının davasıdır. Bu dava, bütün dünya proletaryasına aittir. Ve bu bakımdan da ölümsüzdür.

AÇIKLAMA : Bu ayın Komün ayı olmasından dolayı, «Türkiyede faşizm» adlı yazı serisine gelecek sayıda devam edeceğiz.

Çıraklar, kalfalar genç işçiler

(Baştarafı 1. Sayfada)

«eti senin kemiği benim» anlayışıyla körpe yavrularını işverene teslim etmek zorunda kalmaktadırlar.

Durum böyle olunca sosyal haklar (sigorta, sendika, sekiz saatlık iş günü) bir yana, ücret dahi ödenmeyip ücret denmemeye bir doğallık kazandırıldığı gibi (sanat öğretiyoruz bahanesiyle) her türlü küfür ve dayak da sık sık ve bir hakmış gibi pervasızca uygulanmaktadır.

20. yüzyıl Türkiye'sinde genç işçiler için sekiz saatlık iş günü kampanyasını açmak zorunluluğu ortaçağ vahşetinin uygulamalarına karşı mücadele, herkesin kaçınamıyacağı bir görev olarak durmaktadır.

Sekiz saatlik iş gününü kabulllenmiş, yani işçilerinin sekiz saat çalıştığı atölyelerde dahi, genç işçi ve çıraklar, on-oniki saat çalışmak zorundadırlar. Çünkü sabah işyerinin açılması ve temizlenmesi, takımların düzeltilmesi için işbaşı saatinden çok önce işyerinde bulunmaları gerekmektedir. Ve yine şi paydosundan sonra tezgâhların temizlenmesi, yağlanmas ısüresince de işyerinde kalmak zorunda olmaları, kanunen kabul edilmiş çalışma saatinin üç dört saat fazlasını çalışmak durumunda kalmaktadırlar. Hele sekiz saatten fazla çalışan işyerlerinde, genç işçiler ve çıraklar onbeş-onaltı saat gibi günün 3/2 sini, yani sabahın köründen, sıhhatla ilgili hiçbir imkanın olmadığı berbat binalarda, gecenin zifiri karalığına kadar kölelik düzenine bile taş çıkartacak şartlarda, gün ışığına hasret, çalışmaktadırlar.

Kissinger'in gelişi olaylara yol açtı

1945 lerden sonra kapitalist emperyalist sistemin jandarmalığı görevini üstlenen A.B.D. emperyalizmi, özel olarak kendisinin genel olarakta sermaye düzeninin çıkarlarını her ne pahasına olursa olsun korumak ister. Gelişen dünya mazlum emekçi halk hareketlerini boğmak üzere emperyalizmin ve jandarması A.B.D. nin neleri göze aldığını Viet. nam, Şili, Ortadoğu v.b. ülkelerde olanlarla gördük.

Emperyalizmin çıkarlarının savunulması ve bu çıkarların geliştirilmesi plânlarını yapan en etkili kuruluşlar şüphesiz ki Pentagon ve C.İ.A. dır. Bu kuruluşlar, sermaye düzenin çıkarlarının savunulması uğruna milyonlarca insanın öldürülmesinde yeni sistemlere varılmasının ve plnâlanmasının yapıldığı yerlerdir İşte 10-11 martta yurdumuzu ziyarete gelen A.B.D. Dış İşleri Bakanı H. Kissinger bu «nüfus plânlaması mühendislerinin» en yeteneklilerinden biri sidir

«Barış havarisi» «Barış meleği» diye burjuva basınınca adlandırılan ve kamu oyuna öyle tanıtılmaya çalışılan Kissingere, gerçek ismini dünya emekçi halkları takmıştır, «Katil» Kissinger, Şilide, Vietnamda olanlardaki parmağı açıkça ortaya çıkan Kissinger, bu lakabı fazlasıyla hak etmiştir Gittiği heryerde, ora halkının haklı nefret ve kinini üzerinde toplıyan, gelişi olaylara neden «bizim barış» havarimizinde Türkiyeye gelişi pek sakin geçmemiştir

«Yardımın» kesilmesi, Kıbrıs bunalımının halli ve şimdilik bizce meçhul daha bir takım konularda yetkililerle görüşmeye gelen Kissingerin Dış İşleri yetkilileri, başbakanla görüşmesinden başka genel kurmay başkanı ve parti liderleriyle de görüşmesinin ne anlama geldiğini ileride cereyan edecek olaylar bize gösterecektir

Kissingerin Türkiyeye gelişi, emekçi halkımız ve yurtsever gençliğimizin öfkesini haklı olarak harekete geçirdi 10 Martta yurt çapında biriken hoşnutsuzluk 11 Martta ne neden oldu 11 Martta alınan emniyet tedbirlerine rağmen İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileri derslere gir. olayların sırasıyla gelişmesi mediler, forumlar düzenliyerek, Amerikan bayrağını yaktılar Bu arada öğrenciler hep bir ağızdan «Kahrolsun Amerika» «Bağımsız Türkiye» «Katil Kissinger» diye bağırarak özel olarak ABD ve genel olarak emperyalizme karşı olan nefretlerini tekrarladılar. Aynı gün İstanbul Üniversitesi merkez binada toplanan öğrenciler, alınan sıkı emniyet tedbirleri sonucu herhangi bir harekette bulunamıyarak. dağılmışlardır.

Bu arada dikkati çeken bir hususta kendilerine «ülkücü» «Milliyetçi» «komando» diye tanıtan faşist grubunda genel olarak emperyalizm özel olarakta Amerikan emperyalizmi aleyhtarı gösterileri engellemek üzere polisle işbirliği yapması idi. Bilinen bir gerçek bir kere daha tekrarlandı. Faşistlerin «milliyetçiliği» Amerikanın çıkarlarının savunulmasıdır. «Milliyetçilik» paravanası altında bugün ABD'nin yarın ortak pazarın çıkarlarının savunulması olacaktır bu,

sosyalist
GENÇLİK

İzmir'de 12 Mart protesto edildi

Bundan 4 yıl önce 12 Mart 1971'de kuvvet komutanları hükümete bir muhtıra vererek Demirel'in başbakanlıktan çekilmesini «anarşi» nin durdurulmasını ve «parlementoya dayalı tutarlı bir hükümetin» kurulmasını önerdiler..

Finans kapitalistlerin tercihi üzerine başbakanlığa Nihat Erim getirildi, halkı uyutmak üzere sözüm ona tarafsız olması için CHP'den istifa ettirilen Erim, teknokratlara da yanan kabinesiyle göreve başladı. Muhtıranın doğrultusunda kurulan finans kapitalin çıkarlarını savunan bu hükümetin ilk işi sıkıyönetim ilân etmek oldu Ve hemen akabinde Erim deyimiyle «balyoz harekâtı» gelişen devrimci hareketi ve emekçi halkımızı baskı altında tutabilmek için sahneye konulmaya başlandı «Ara rejim» «12 Mart dönemi» diye anılan ama nasıl anılırsa anılsın, özünde emekçi halkımıza karşı baskı ve terör kampanyası olan bu faşist dönemde yapılanları kısaca özetliyelim..

Her renkten devrimciler ve ilericiler üzerine yoğun bir baskı ve zulüm kampanyası açıldı. Karakola alıp dayak atmaktan başlıyan, işkence hanelere giden sokakta sorgusuz sualsiz adam kurşunlamaya ve darağaçlarına kadar uzanan bir kampanya...

Bu dönemde kitaplar toplatıldı ve yakıldı. Sosyalist ve ilerici gazeteler kapatıldı Yayın hayatını devam ettirebilen liberal demokrat gazeteler yayınlarına devam edebilmek için bugün sosyalist gazetelerin yaptığı gibi -yazdıkları yazıları otokontrol (kendi kendini sansür) den geçirmek mecburiyetinde kalıyorlardı. Ayrıca bu gazeteler üzerindeki yoğun bir faşist sansürü söylemeye gerek yok.

Yine bu faşist dönemde sosyalist örgüt ve kuruluşlar kapatıldı. TİP, TÖS, DEV-GENÇ yöneticileri hakkında «gizli örgüt!» kurma suçundan dava açıldı, cezalara çarptırıldılar. Kapatılmayan demokratik kuruluşlar faaliyetlerini kısarak varlıklarını binbir zorluk içinde korumak zorunda kaldılar. Bir ara burjuva demokrat Ecevit CHP'sinin bile kapatılması söz konusu olmuştur.

Bu dönemde işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın ekonomik ve demokratik mücadelesi engellendi. Grevler izne tabi kılınarak işlemez hale getirildi. Bunun yanında lokavt olağan, yaygın bir hal aldı. Finans kapitalin çıkarları doğrultusunda köylülerin ürün taban fiatlarının yükseltilmesine gerek görülmedi. Ayrıca arananları yakalamak paravanası altında Fırtına 1-2 tatbikatları düzenlenerek halkın yüreğine korku salınmak istendi.

Türkiye bugün bu dönemi geride bıraktı. Bugün o döneme nazaran daha geniş demokratik haklarımız söz konusudur. Ama biz biliyoruz ki finans kapitalin her zaman tercihi faşizmdir, Çünkü finans kapital emekçi halktan ve onun siyasi hareketlerinden alabildiğine korkar. Türkiye'de gerçek demokrasinin varolabilmesi için emperyalizmin ortağı finans kapitalin ve onun kırsal kesimdeki ittifakı kapitalizmin öncesi üreten ilişkilerinin, halkın demokratik devrimiyle tasfiye edilmesi gerekir.

Gelecek sayılarımızda bu fa ve faşist baskılar adlı yazı serimizde daha geniş olarak anlatılacak dönemin sınıfsal analizleri yapılacaktır.

İşte bu dönemin başlangıcı olan 12 Mart'ın dördüncü yıl dönümünde İzmir'li öğrenciler 12 Mart'ın şahsında faşizmi protesto ederek lânetlemişlerdir.

12 Martın sabahında polisin aldığı tedbirlere rağmen derslere girmeyen İzmir'li öğrenciler forumlar düzenliyerek 12 Mart'ı, Kissenger'in gelişini ve faşizmi açıklayan konuşmalar düzenlediler. Daha sonra İzmir Ziraat Okulundan çıkıp İzmir Teknik Bilim Fakültesine doğru yürüyen bir grup devrimci öğrencinin üzerine faşist komando diye anılan bir grup saldırarak dinamit attı. Bundan sonra gelişen olayların sonunda faşistler kovalanarak kaçırtıldı. Forum ve yürüyüşe katılan işçiler faşistlerin kovalanmasına devrimci öğrenci arkadaşları ile beraber katıldıkları görülmüştür. 12 Martı protesto gösterileri esnasında Alman faşist nazilerinin sembolü olan «gamalı haç» da yakılmıştır.

Mersin İlköğretmen Okulu'nda yapılan baskılar

Mersin Öğretmen Lisesinde saldırı ve baskılar son günlerde birdenbire artmıştır. Açıkça, bu saldırganlar belli kuruluşlarca (MHP Teşkilâtları ve Ülkü Ocakları) örgütlendirilip harekete geçirilmektedir.

Geçtiğimiz günlerde okulda self servis sistemiyle yemek verilmesini kınamayı bahane ederek, yemeğe girmemek şeklinde bir boykot yapılmasını plânlayan gerici öğrenciler, ilerici arkadaşların da kendilerine destek olmasını istemişlerdir. Amaç böyle bir olayı fırsat bilip ilerici arkadaşların cezalandırılmasını sağlamaktı. Tezgâhlanan oyunun farkına varan arkadaşlarımızı bu hareketi desteklememişlerdir. Buna rağmen, bu boykot girişiminden haberi olduğu halde okul idaresine bildirilmediği gerekçesiyle bazı arkadaşlarımız hakkında idari işlem yapılmış, süresiz okuldan uzaklaştırma ile cezalandırılmışlardır.

Geçtiğimiz günlerde Kıbrıs'a gönderilmek üzere şehrimize gelen ve okulumuzda kalan askeri birliğin karşılanması gerekçesiyle öğrenciler okul giriş kapısı önünde toplanmıştı. Bu karşılamada okul müdürü, faşist örgütlerin direktifleriyle hareket eden bu gerici öğrencilerle birlikte ırkçı, şövenist içerikli marşlar söylemiş, «Milliyetçi Türkiye gibi şövenist sloganlarla bağırışmışlardır. Bu arada Bağımsız Türkiye diye bağıran arkadaşımız Okul Müdürü tarafından tokatlanmıştır.

Yine bazı ilerici arkadaşlarımız faşist öğrencilerin saldırılarına uğramış sopalarla dövülmüş, bu olayların suçluları cezalandırılmadığı gibi, elaltından teşvik ve destek görmüşlerdir. Olaylarla ilgili olarak, ilerici arkadaşlarca okul müdürlüğüne verilen yirmiye yakın dilekçeye cevap verilmemiştir.

Bu tür olayları yaratanları ve olaylar karşısındaki tutumundan dolayı okul idarecilerini kınar, gazetemiz yoluyla durumu kamu oyuna ve ilgililere duyururuz.

Mersin İlköğretmen
Okulu İlerici
Öğrencileri

Turgutlu'daki boykotçu öğrencilere baskı yapılıyor

Turgutlu Sanat Okulu Öğrencileri 13 Şubat günü boykota başlamışlardı. Boykotun yapılışının başlıca sebebi % 25 kontenjan hakkının, başarı belgesinin ve not sisteminin kaldırılması idi.. Bundan başka sanat okulu öğrencileri üzerindeki çağdışı baskıyı kaldırmak, orta öğrenim gençliği üzerindeki fikir suçundan dolayı cezalandırılmalara son verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Daha sonra sanat okulu öğrenciler vermiş oldukları ortak kararla derslere başlamışlardır. Bundan sonra haklı direniş sürdüren sanat okulu öğrencileri üzerinde okul disiplin kurulu tarafından faşist baskılar başladı, Öğrencilere anket dağıtılıp boykotun içeride ve dışarıda kimler tarafından sürdürüldüğüne dair sorular soruldu. Sonra da okulun yemekhanesinde yemek yiyen emekçi arkadaşların sayısını 140 kişiden 70 kişiye indirilerek emekçi arkadaşlar üzerinde ekonomik baskı uygulandı. Anketleri değerlendiren faşist idare uzun bir araştırmadan sonra Enver Altun, Kemal Ağırkol, Ercan Erdoğdu adlı Turgutlu Sanat Okulu öğrencilerine üçer gün okuldan uzaklaştırma cezası verilmişti. Bazı boykotcu öğrencilere de kınama cezası vererek Sanat Okulu öğrencilerine yıldırma ve emekçi arkadaşları sindirme hareketlerine girişmişlerdir. Haklı mücadeleler ne kadar sindirilse de mutlaka bir gün başarıya ulaşacaktır,